

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
2019 року

ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧА, ПРОФЕСІЙНА

(асистентська, безвідривна)

ЗІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИКА

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 0.25 Музичне мистецтво
Освітній рівень другий («магістерський»)
Освітня програма: 025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 2310/19

Ж (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 20 19 р.

Розробники: Мережко Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу, Петрикова О. П. – доцент кафедри академічного та естрадного вокалу, заслужений діяч мистецтв України, Чернета Т. О., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу

Керівник від ВНЗ: Чернета Тетяна Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 09.01. 2019 року № 13

Завідувач кафедри Мережко Ю. В. (Ю.В. Мережко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

_____.2019 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Троєльнікова Л. О. (Л. О. Троєльнікова)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.2019 р.

Заступник директора Таранник А. О. (А.О. Таранник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

Зміст

1. Опис виробничої, професійної (асистентської) зі спеціалізації практики.....	4
2. Мета та завдання виробничої, професійної (асистентської) зі спеціалізації практики	5
3. Результати проходження виробничої, професійної (асистентської) практики...7	
4. Структура виробничої, професійної (асистентської) практики.....	9
5. Зміст виробничої, професійної (асистентської) практики.....	10
6. Контроль навчальних досягнень.....	12
7. Керівництво виробничою, професійною (асистентською) практикою	13
8. Звітність виробничої, професійної (асистентської) практики.....	14
9. Рекомендована література.....	19

1. Опис виробничої, професійної (асистентської) практики

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	<i>нормативна, обов'язкова</i>	
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>	
Загальний обсяг кредитів/ годин	<i>3/90</i>	
Курс	<i>5</i>	<i>5</i>
Семестр	<i>10</i>	<i>10</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>5</i>	
Обсяг кредитів	<i>3</i>	<i>3</i>
Обсяг годин, у тому числі:	<i>90 годин</i>	<i>90 годин</i>
практична робота	<i>60</i>	<i>60</i>
Самостійна робота	<i>30 годин</i>	<i>30 годин</i>
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	<i>залік</i>

2. Мета та завдання виробничої, професійної (асистентської) практики

Студенти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності: 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів), освітнього рівня: другого (магістерського) проходять виробничу, професійну (асистентську) практику зі спеціалізації в X семестрі на базі вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Виробнича, професійна (асистентська) практика зі спеціалізації проводиться на V курсі магістратури в X семестрі. Загальна тривалість практики: 2 тижні, з розрахунком відвідування студентами бази практики 1 раз на тиждень протягом 10 тижнів).

Студент-практикант залучається до навчально-виховного процесу сучасного вишу, знайомиться з принципами роботи вищих навчальних закладів, з правилами організації та проведення лекцій. Протягом виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації студенти працюють над підготовкою та проведенням лекцій студентам молодших курсів з дисциплін, що належать до плану освітнього процесу першого (бакалаврського) рівня, розробляють контрольні завдання та наочні матеріали.

У ході спостереження лекцій, проведених викладачем вищого навчального закладу, студенти-практиканти вчаться аналізувати їх та складати плани-конспекти лекцій.

Демонстрація власного лекційного матеріалу та презентація контрольних завдань з дисципліни проводиться в присутності керівника практики від вищого навчального закладу та керівника практики від бази практики.

Після проходження виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації студенти готують звітну документацію, яка включає в себе щоденник практики, індивідуальний план роботи практиканта, конспекти відвіданих та підготовлених лекцій, розроблені контрольні завдання до лекційного матеріалу, звіт про проходження практики, відгук від керівника бази практики, характеристику практиканта від бази практики.

Мета та завдання виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації:

Метою виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації: практики є оволодіння студентами професійними вміннями та навичками планування й організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, поглиблення знань, розвиток і вдосконалення комплексних професійно-педагогічних умінь і навичок, формування професійної компетентності, стимулювання до педагогічної творчості.

Специфічною особливістю даної практики є те, що студенти на певний період стають членами педагогічного колективу вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Відтак, мають підпорядковувати свої дії згідно розпорядку освітнього процесу, керуватися єдиними вимогами до студентів, додержуватися трудової дисципліни.

Завдання:

1. Актуалізація опорних знань студентів із психолого-педагогічних дисциплін (загальна та вікова психологія, педагогіка, методика викладання музики у школі тощо), їх узагальнення та систематизація.
2. Ознайомлення з організацією освітнього процесу у вищому мистецькому навчальному закладі.
3. Спостереження та аналіз досвіду роботи викладача вишу у процесі викладання теоретичних дисциплін.
4. Формування вмінь складати тематичне планування та план-конспект лекції.
5. Отримання психолого-педагогічних, методичних і спеціальних знань, їх застосування у вирішенні конкретних педагогічних задач.
6. Здобуття професійно-педагогічних особистісних якостей (вміння проявляти витримку, педагогічний такт, гуманне ставлення до студентів, культура спілкування тощо).
7. Виховання стійкого інтересу до обраної професії і потреби в педагогічній самоосвіті.
8. Вироблення творчого та дослідницького підходу до педагогічної діяльності.
9. Формування і розвиток виконавських умінь і навичок.
10. Розвиток у майбутніх педагогів прагнення до самовдосконалення і професійного самотворення, побудова перспектив професійного самозростання тощо.

3. Результати проходження виробничої, професійної (асистентської) практики

У результаті проходження виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації студенти повинні

знати:

- базові положення нормативних документів у галузі вищої мистецької освіти;
- ключові положення методології загальної музичної освіти;
- особливості організації освітнього процесу в сучасних освітніх закладах;
- різноманіття форм, методів організації освітнього процесу у вищому мистецькому навчальному закладі;
- способи діагностики навчальних досягнень студентів у вищому мистецькому навчальному закладі;
- основні закономірності, принципи навчання та виховання;
- основні методи і прийоми навчання та виховання;
- етапи і методичку підготовки до лекційного заняття у вищому мистецькому навчальному закладі;
- особливості застосування технічних засобів навчання в роботі викладача;

вміти:

- аналізувати навчально-методичну літературу;
- застосовувати на практиці основні принципи, методи та прийоми навчання та виховання;
- методично грамотно планувати і проводити лекції з навчальних дисциплін у вищому мистецькому навчальному закладі;
- використовувати технічні засоби навчання, працювати з комп'ютерними програмами;
- використовувати різноманітні методи педагогічного дослідження;
- етично поводитися в колективі;
- застосовувати набуті знання, вміння та навички в навчально-виховній роботі зі студентами;
- застосовувати як традиційні, так інноваційні дидактичні методи .

У процесі проходження виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації у студента мають сформуватися наступні **компетентності**:

Загальні:

- світоглядна (розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії);
- комунікативна (здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; здатність працювати у команді);
- інформаційна (здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань);
- самоосвітня (здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку; прагнення до особистісно-професійного лідерства).

Фахові (базові та спеціальні), що включають *здатність до:*

- до вибору засобів навчання відповідно до поставлених цілей,
- до правильного структурування лекцій з теоретичних музичних дисциплін, враховуючи психологічні особливості студентів);
- володіння грамотною виразною мовою;
- поєднувати темп та гучність мовлення відповідно до умов сприйняття навчального матеріалу студентами;
- організувати роботу студентів на занятті, створювати творчу атмосферу;
- організувати та проводити контрольне заняття;
- володіння голосом, музичними інструментами на належному рівні;
- до роботи над творами різних форм і жанрів;
- використовувати різні методики та технології навчання;
- проявлення оціночних суджень щодо національної та світової художньої культури;
- до формування у студентів ціннісних орієнтацій, естетичного смаку, обізнаність у жанрах та епохах світової культури.

4. Структура виробничої, професійної (асистентської) практики

Тематичний план для денної/заочної форми навчання

Назви модулів і тем	Денна/заочна форми навчання	
	Кількість годин	Тижні практики
Змістовий модуль 1. Підготовчо-організаційна діяльність студента-практиканта		
Тема 1. Знайомство з керівником від бази практики, ознайомлення з нормативною документацією вищого навчального закладу: навчальним планом, робочою навчальною програмою обраної дисципліни.	6	1
Тема 2. Складання індивідуального графіку роботи у процесі здійснення виробничої, професійної практики.	6	2
Самостійна робота	6	
Змістовий модуль 2. Пізнавальна діяльність студента-практиканта		
Тема 3. Ознайомлення з технічною базою та методичними доробками викладача методики музичного виховання.	6	3
Тема 4. Аналіз методичної літератури з обраної дисципліни, підбір навчального матеріалу та репертуару для створення наочних посібників згідно зі змістом робочої навчальної програми.	6	4
Самостійна робота	6	
Змістовий модуль 3. Аналітична діяльність студентів		
Тема 5. Спостереження та аналіз лекцій з обраної дисципліни, проведених викладачем вищого мистецького навчального закладу; складання конспектів спостереження та аналізу лекцій.	6	5
Тема 6. Застосування інноваційних художньо-педагогічних технологій в практиці роботи викладача вищого мистецького навчального закладу.	6	6
Самостійна робота	6	
Змістовий модуль 4. Навчально-виховна діяльність студентів		
Тема 7. Розробка та написання лекції і контрольних завдань до неї згідно з тематичним планом.	6	7
Тема 8. Створення презентації в Power Point, яка розкриває зміст лекції.	6	8
Самостійна робота	6	
Змістовий модуль 5. Творчо-педагогічна діяльність студентів		
Тема 9. Проведення залікового фрагменту лекції з обраної навчальної дисципліни з презентацією, її самоаналіз.	6	9
Тема 10. Розробка та проведення залікового контрольного заняття на матеріалі проведеної лекції. Підготовка звітної документації.	6	10
Самостійна робота	6	
Усього: 90 годин/ 3 кредити ECST		

5. Зміст виробничої, професійної (асистентської) практики

5.1. Програма виробничої, професійної (асистентської) практики

Змістовий модуль 1. Підготовчо-організаційна діяльність студента-практиканта.

Участь студентів в установчій конференції.

Тема 1. Знайомство з керівником від бази практики, ознайомлення з нормативною документацією вищого навчального закладу: навчальним планом, робочою навчальною програмою обраної дисципліни.

Тема 2. Складання індивідуального графіку роботи у процесі здійснення виробничої, професійної практики.

Змістовий модуль 2. Пізнавальна діяльність студента-практиканта.

Тема 3. Ознайомлення з технічною базою та методичними доробками викладача методики музичного виховання.

Тема 4. Аналіз методичної літератури з обраної дисципліни, підбір навчального матеріалу та репертуару для створення наочних посібників згідно зі змістом робочої навчальної програми.

Змістовий модуль 3. Аналітична діяльність студентів.

Тема 5. Спостереження та аналіз лекцій з обраної дисципліни, проведених викладачем вищого мистецького навчального закладу; складання конспектів спостереження та аналізу лекцій.

Тема 6. Застосування інноваційних художньо-педагогічних технологій в практиці роботи викладача вищого мистецького навчального закладу.

Змістовий модуль 4. Навчально-виховна діяльність студентів.

Тема 7. Розробка та написання лекції і контрольних завдань до неї згідно з тематичним планом.

Тема 8. Створення презентації в Power Point, яка розкриває зміст лекції.

Змістовий модуль 5. Творчо-педагогічна діяльність студентів.

Тема 9. Проведення залікового фрагменту лекції з обраної навчальної дисципліни з презентацією, її самоаналіз.

Тема 10. Розробка та проведення залікового контрольного заняття на матеріалі проведеної лекції. Підготовка звітної документації.

Участь студентів у підсумковій звітній конференції.

5.2. Організація і зміст практики по тижням

1-й тиждень: знайомство з викладачем обраної дисципліни у вищому мистецькому навчальному закладі III-IV рівнів акредитації, вивчення плану освітнього процесу, робочими навчальними програмами, відвідування лекції з обраної дисципліни; складання індивідуального плану роботи під час

проходження практики; спостереження за діяльністю викладача, способами організації діяльності та спілкування під час освітнього процесу, складання конспектів та здійснення аналізу спостережених лекцій; розробка планів-конспектів лекцій з методики музичного виховання з використанням мистецтвознавчої, методичної літератури; підготовка відповідних матеріалів, наочних посібників до лекцій; заповнення щоденника виробничої, професійної практики, звітної документації.

2-й тиждень: підготовка презентації лекційного матеріалу та проведення залікового фрагменту лекції; складання конспектів спостережених лекцій, проведених іншими студентами; розробка залікових завдань для студентів на матеріалі проведених лекцій; заповнення щоденника (виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації; взаємовідвідування лекцій; складання конспектів спостережених лекцій, проведених іншими студентами; розробка залікових завдань для студентів на матеріалі проведених лекцій; заповнення щоденника (виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації, підготовка звітної документації; оцінка і самооцінка роботи практиканта в якості викладача методики викладання сольного співу.

5.3. Місце і час проведення практики

1. Виробнича, професійна (асистентська) практика зі спеціалізації проводиться на базі вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації у студентів галузі знань 02 "Культура і мистецтво", спеціальності 025 "Музичне мистецтво" (Сольний спів), освітнього рівня: другого (магістерського).

2. Виробнича, професійна (асистентська) практика зі спеціалізації проводиться на V курсі магістратури в X семестрі (лютий-травень). Загальна тривалість практики: 2 тижні, з розрахунком відвідування студентами бази практики 1 раз на тиждень протягом 10 тижнів.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№ п/п	Види діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекцій з з обраної дисципліни, проведених викладачем та іншими студентами-практикантами (написання чотирьох конспектів-аналізів)	12 балів (3 б. / 1 консп.)
2.	Підготовка та написання лекції з обраної дисципліни.	18 балів
3.	Проведення залікового фрагменту лекції з обраної дисципліни.	20 балів
4.	Підготовка контрольних завдань для закріплення матеріалу, розкритого на лекції.	15 балів
5.	Творча робота (підготовка презентації Power Point, що розкриває зміст лекції).	15 балів
6.	Підготовка та здача звітної документації у відведений час з урахуванням всіх вимог.	10 балів
7.	Участь у конференціях (установча та підсумкова).	10 балів (5 б./1 конф.)
Підсумковий рейтинговий бал		100 балів

6.2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. залік - 10 семестр

6.3. Шкала відповідності оцінок.

Значення оцінки	Кількість балів
Відмінно – відмінний рівень знань, умінь, навичок з можливими незначними недоліками.	100-90
Дуже добре – достатньо високий рівень знань, умінь, навичок з можливими несуттєвими помилками.	82-89
Добре – в цілому добрий рівень знань, умінь,	75-81

навичок з незначною кількістю помилок	
Задовільно – посередній рівень знань, умінь, навичок із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.	69-74
Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок	60-68
Незадовільно – незадовільний рівень знань, умінь, що вимагає повторного проходження курсу, в тому числі і терміну педагогічної практики.	0-59

7. Керівництво виробничою, професійною (асистентською) практикою

Керівництво педагогічною практикою забезпечують: викладач від вищого навчального закладу та керівник від бази проходження педагогічної практики.

Викладач від вищого навчального закладу:

- вирішує питання, пов'язані з організацією педагогічної практики та веденням відповідної документації;
- спостерігає та контролює роботу студентів;
- надає науково-методичну допомогу студентам у плануванні проведення ними різних видів роботи;
- перевіряє ведення студентами щоденників практики;
- збирає та оцінює оформлені студентами щоденники практики;
- на основі відгуку й оцінки керівника від бази проходження педагогічної практики здійснює поточний контроль успішності студентів за трьома показниками оцінювання: за системою ECTS, за шкалою Університету і за національною шкалою;
- бере участь у проведенні установчої та звітної конференцій з педагогічної практики.

Керівник від бази проходження педагогічної практики:

- надає студентам організаційну та методичну допомогу у підготовці та проведенні занять;
- спостерігає за опануванням студентами різних форм та методів роботи;
- забезпечує проведення відкритого заняття (фрагменту);
- аналізує та оцінює роботу студентів.

8. Звітність

8.1. Звітна документація студентів

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від вищого навчального закладу на кафедрі академічного та естрадного вокалу.

Звітна документація містить:

I. Індивідуальний план роботи студента - практиканта та щоденник виробничої, професійної (асистентської) практики, що має наступні розділи:

1.1. Зміст виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації (план роботи по дням).

1.2. Зразки аналізу чотирьох лекцій з з обраної навчальної дисципліни, проведеного викладачем та студентом-практикантом (взаємовідвідування).

1.3. Звіт з виконаної роботи.

II. Розгорнутий конспект проведеного фрагменту лекції з підписом керівника практики від бази практики та керівника практики від вищого навчального закладу.

III. Розроблені контрольні завдання для підведення підсумків з пройденого матеріалу на лекції.

IV. Надання примірників наочності проведеної лекції (презентація Power Point).

V. Відгук викладача з обраної дисципліни про проходження практики з рекомендованою оцінкою.

VI. Характеристика з печаткою, завірена керівником навчального закладу, на базі якого студент проходив виробничу, професійну (асистентську) практику.

VII. Фото або відео підтвердження проходження практики на флеш карті або Google диску.

За результатами виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації проводиться звітна конференція на кафедрі академічного та естрадного вокалу.

За підсумками практики студентам виставляється диференційований залік.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

8.2. Зразки оформлення звітної документації

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

Звітна документація з
Виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації
студента Інституту мистецтв
Київського університету імені Бориса Грінченка
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво (Сольний спів)
Освітній рівень: другий (магістерський)
V курс, група _____
ПІБ практиканта

Практика проходила у _____ з ____ по ____ 2019 р.
Керівник практики від кафедри академічного та естрадного вокалу
ПІБ керівника

8.3. Оформлення щоденника виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації практики.

1-а сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

Виробничої, професійної (асистентської) практики зі спеціалізації
студента V курсу, групи _____
Інституту мистецтв
Київського університету імені Бориса Грінченка
ПІБ практиканта

База проходження практики:

Керівник від бази проходження практики:

Керівник практики від Інституту:

2-а сторінка щоденника: Розклад занять; розклад дзвінків.

3-я сторінка щоденника:

Індивідуальний план роботи

Дата	Дата	Дата	Дата	Дата
Форма роботи	Форма роботи	Форма роботи	Форма роботи	Форма роботи

4-а сторінка щоденника і далі (5,6,7... сторінки):

Дата	Завдання практики, проведена робота	Спостереження та аналіз роботи	Примітка

8.4. Оформлення залікового плану-конспекту лекції.

Конспект лекції
на тему «_____»,
проведеного студентом VI курсу
ПІБ студента

Дата проведення:

Оцінка за проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівника від Інституту:

2-а сторінка: тема лекції; мета (дидактична, розвиваюча, виховуюча); обладнання.

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки): план (зміст) лекції:

8.5. Оформлення конспекту-аналізу спостереження лекції

1-а сторінка:

Конспект відвіданої лекції
на тему «_____»
проведеного викладачем (студентом VI курсу)
ПІБ виєладача (студента)

Дата проведення:

Підпис керівника від бази практики:

Підпис керівна від Інституту:

2-а сторінка: Тема (назва) лекції; методичний матеріал; список методичної літератури; обладнання; тип лекції (вступна; інформаційна (тематична); заключна (підсумкова); оглядова; нетрадиційна (наприклад, лекція-брифінг, лекція-конференція, кіно (відео) лекція чи інше)

3-я сторінка і далі (4,5,6... сторінки): аналіз відвіданої лекції слід здійснити за схемою, наведеною далі:

1. Загальні відомості про лекцію:

- тема лекції, її зв'язок з попередніми і наступними, місце у відповідному розділі;
- форма, тип лекції її структура, відповідність темі і меті;
- рівень досягнення мети та отримані результати, умови, чинники, що сприяли цьому;
- сильні та слабкі сторони, досягнення, загальні враження.

2. Підготовка викладача до організації лекції: визначення структури, використання фахової та методичної літератури, підготовка дидактичного та роздаткового матеріалу.

3. Постановка мети, завдань лекції як кінцевого результату, необхідного для досягнення викладачем та студентами, створення у студентів установки на досягнення мети.

4. Відбір змісту навчального матеріалу, розвиток особистісного ставлення у студентів до нього:

- раціональний відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь та навичок студентів, їхнього соціального становлення, подальшого навчання;
- спрямованість змісту навчального матеріалу на розгляд навчальних проблем, задоволення їхніх пізнавальних та особистісних потреб та інтересів;
- відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку студентів, їхнім пізнавальним можливостям;
- стимулювання інтересів студентів до змісту навчального матеріалу (новизна знань, умінь, їхня різностороння значущість, парадоксальність

- понять, фактів, популярність інформації, емоційність викладу, подання матеріалу через призму бачення викладача, науковця);
- інтегрування змісту навчального матеріалу з іншими темами, навчальними курсами та спецкурсами.
5. Застосування методів, прийомів, засобів, форм організації навчально-пізнавальної діяльності студентів і їх творче цілеспрямоване поєднання, активізації думки студентів, стимулювання їх до критичного та творчого мислення, вияву власної позиції, поглядів, самостійного пошуку та дослідження.
  6. Діяльність викладача:
    - ставлення до студентів: наявність позитивної установки;
    - стиль діяльності та поведінки викладача, його комунікативні уміння, відкритість, щирість, знаходження контакту зі студентами, вияв педагогічного такту у організації взаємодії зі студентами;
    - забезпечення дисципліни на занятті.
  7. Діяльність студентів:
    - ставлення студентів до процесу навчання, застосованих форм, методів організації навчально-пізнавальної діяльності, їхня мотивація;
    - ставлення до особистості викладача, його вияв.
  8. Організації міжособистісної взаємодії студентів та розвиток їхніх взаємин:
    - створення психологічно комфортного середовища на лекції;
    - застосування різноманітних форм співробітництва, міжособистісної взаємодії студентів (дискусії, діалоги, групові форми, колективна робота тощо).
  9. Отримання зворотного зв'язку:
    - методи, прийомі організації зворотного зв'язку на кожному етапі проведення лекції;
    - перевірка викладачем рівня розуміння, осмислення студентами навчального матеріалу, рівня сформованості їхніх знань та умінь;
    - застосування зворотного зв'язку для усвідомлення особливостей діяльності, мислення студентів, мотивації їхнього навчання з метою удосконалення організації лекції;
    - застосування зворотного зв'язку та оцінювання для усвідомлення студентами досягнутих успіхів, перспектив їхнього розвитку;
    - об'єктивність оцінювання індивідуальних особливостей навчальної діяльності студентів;
    - мотивація оцінок студентів.
  10. Загальні висновки (пропозиції та поради щодо підготовки та проведення наступних лекцій).

9. Рекомендована література

1. Алексюк М. М. Педагогіка вищої школи. - К.: ІСДО, 1993. - 217с.
2. Апраксина О. А. Методика музикального виховання в школі. - М.: Просвещение, 1983, - 221с.
3. Бабанський Ю. К. Педагогіка. - М.: Просвещение, 1989. -607с.
4. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія. - К.: 1994.
5. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») - К., 1994.
6. Дмитрієва Л. Г., Черноиваненко Н. М. Методика музикального виховання в школі. - М.: Просвещение, 1989, - 207с.
7. Кабалевський Д. Б. Виховання розуму і серця. - М.: Просвещение, 1981 - 192с.
8. Огороднов Д. Е. Музикально - півчеське виховання дітей в загальноосвітній школі.- К.: Муз. Україна, 1989, - 163с.
9. Педагогіка (За ред. М. Д. Ярмаченка).- К.: Вища школа. 1991, - 287с.
10. Практикум з педагогіки /Під ред. О. А. Дубасенюк, А. В. Іванченка - К.: ІСДО, 1996, - 432с.
11. Програма з «Музики» 1-4 класи. - К.: ІСДО. 1996, - 108с.
12. Програма з «Музики» 5-8 класи. - К.: «Освіта» 1993, - 97с.
13. Раввінов О.Г. Методика хорового співу в школі. – К., 1971.
14. Ростовський О.Я. Керівництво процесом сприймання музики школярами. Методичні рекомендації. – К., 1990.
15. Ростовський О.Я., Жулков М.Я. Педагогічні проблеми оволодіння новою програмою по музиці / Начальна школа. – 1990.
16. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі.: Навч.-метод. посібник. -Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. –272с.
17. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі.: Навч.-метод. посібник. -Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2001. –272с.
18. Струве Г.А. Шкільний хор. – М., 1981.
19. Стулова Г.П. Дидактичні основи навчання співу. – М., 1988.
20. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. – К., 1978.
21. Теплов Б.М. Психологія муз. здібностей. Изб. соч. В 2т. – М., 1985.
22. Хлебнікова Л.О. Навчання музики у школі за системою Д.Б.Кабалевського. – К., 1986.
23. Фіцула М. М. Педагогіка. - Тернопіль, : Навчальна книга, 1997, - 189с.
24. Харламов И. Ф. Педагогіка. - М.: Высшая школа, 1990, - 576с.